

NIVERENN 28

HAÑV 1980

YOD KERC'H !

RE BEL HUN ES KOUSKET

DIHUNAMB!

-- TRESET GET X DE LANGLAIS.

AR VRETONED SPEREDEK A LENN YOD-KERC'H

3L

MINTINACHOU...

- Ur fraskell c'hanas a sourras klouar a-greiz m'edo o tiabafin, ledet pounner en e wele. Evel boaz p'en em gave e seurt degouezhioù, e savas lipous korn ar ballennou joget, a-benn bezan titouret war danvez e zifoupadennou beure. Ar flaer mouezhus en doa gounezet frank an aergelc'h mouget edan samm al liñselioù, tizhout a reas e fronelloù fiñvidik, un euzh! ur monk! un hurlink! Ne oa ket evit talout outi!

- Guiness an derc'hent he devoa graet he reuz, skoazellet a-zevri-kaer gant ar viou poazh-kalet bet klouket gantañ kent mont da roulañ e "TI-GUITTE".

- Goude ur skrab hir ha pizh d'e beadra e tidoullas brall-divrall, hag e skoas war-eeun davet ar c'hornig-distro, ouzh stlej e gofignonou teuc'h. E zivilhon, hag eñ buket ken gerc'h diouzh ret, a skoe truezus ouzh e vorzhedou blevek ha skuizh. N'oa ket da nac'h, drastus 'oa bet al lapavan.

- "Ker-Soulaj" a embanne an nor. Ur bramm reut a gemennas dezhaf edo erru azzv ar frouezhenn... Bepred e kave ken divourrus pok yen plomeis an ofisial ouzh e beñsou, daoust d'ar mil evezh a lakae da dostaat e gig outañ.

- N'en doa ket kleñved kalet ar beure-mañ, kaset e voe ar gefridi da benn ez-bront ha war don ar c'hrampouezh gwinizh. Soñj a zalc'he eus beurevezhioù bourevius ma ranke termal ha bountañ dizamant gant ur vousklenn c'hiñet hag an tal krizet gant ar striv... Hevelep dozvadennou a zirafse deoc'h riboul ar data-tez en un doare vil ha krit a-walc'h... hag ho laoske gant ar fraez fuloret; rak honnezh, va zud vat, a zo abadenn a-walc'h...

- Rec'h ha trubuilh a c'hole en e vouzelou, restachou a oa da gaout, surmat... A-benn-krak e c'hwitellas ul loufig milis, heuliet raktal gant un arri-dennad trouziou sonn - Taran er gibell, hag hi da dregerniñ, ma ouie... - Plik, Plok, Plouk, Poudouloup... Diflukañ a reas ar gac'hadell lip ha diskoilh, un drugar. Strinkañ a reas un nebeut takennou dour ouzh e dersou. Ken dister dra ne viras ket outañ da ziskouez min seder an den evurus, sevenet gantañ ul labour kempenn na disi.

- Damouch ar paper seiz a voe troc'het gant ur skourrad touadelloù sros : "Daonet mab gast!!! Paper brein kac'het gant revr an diaoul!!! Sellout a rae sabatuet ha kounnaret ouzh e viz bras, a oa o paouez kejañ gant un danvez bouk, tomm ha du. "Lafuma Parfumé, emezo! Ya, da! Gagnou spazhet!!! Laeron!!! Tennañ a reas pemp pe c'hwec'h follenn hag e stagas da zivoursañ an ezel ifamet. Pa anadas bezan peuzprop e tenesaas anezhañ ouzh e fri, a-benn gouzout he dis-kouezapl e oa; hanter frealzet e voe gant ur ruflig disfizius.

- "Iviziken ez aint ganin div ha div, suroc'h e vo." Daouzek follenn all az eas da adkavout ar re gentañ, hag an trizekvet evit ar vistradenn...

- Jennyfer, loskadenn vrudet, a vlinke dezhaf eus pajenn greiz "Penthouse" ledet war al leur; rollet divlamm e oa, daoulagad bouilh dezh, ha meleganez gwirion, ken na oa ur vezh. Kristina, hec'h amezegez, ur rouzardenn tres visou eus ar vroioù-Laez, pikou brenn-heol o vrizhaf he c'hrac'hen laezh, n'he doa rebech ebet da gaout kennebeut; panevet marteze, he brennid brennig. Met na vetreliz d'egile, n'heller reia nemet ar pezh a zo, ha forzh penaos, ar pismiñou diratouz ne oant ket e lod... Mont a rejont o div da greskañ bern un toullad niverennou kozh eus "Lui", a-drek troad tev ar gibell wenn...

- Traپañ yac'h a reas war ar chadenn, ha froud herrus an douriou-skarzh a gasas rantañ an torad viou diblusk, paper hag all, davet domaniou kevrinus, n'en deus larad mab-den, gwel ebet warno...

- Le ave mui e vracou bihan, emichañs edo puchet Paolig warno... Pourc'haf a reas reoù nevez, glas sklaer lezennet du. Forzh penaos, krog e oa ar re all da wiskañ arlivioù souezhus: melenou arc'ñlas mesket enno roudouigoù sell-mouk, ur bam d'al lagad...

- Deguezhet e korn e gambr, e chomas en entremar a-barzh gouzout har enaou a rafe ar skingomz pe ar sonenroller... Edod ur sadorn vintin hag e teuas soñj dezhaf e teus ingal Michel Droit da zibunañ e orogell d'an devezh-se. Soñj ar gibell wenn a dreuzas e spered pa gounaas dremp an den santel. Pouezañ a reas dichipot war nozelenn e ardivink hesonfealded, ha violonsoù boemus konserto "Pevar-Amzer" Vivaldi a leunias ar sal.

- Edo pare...

TRUCHON MAKAKAR.

P. PROUX PRESENTS :

KAZH PiPi

FRITZ THE CAT
"CRUMB" A OA BET
IJINET GANT PROSPER
PROUX KANT VLOAZ
'ZO !!

WAR TON :
C'ETAIT DE MON
TEMPS QUE
VIVAIT MADAME
GREBOIRE !

ïKA!

LUDIKEÑS /79

MERC'HED AR GÉR-MAÑ
O DEUS AON BRAS RAK TARGAS PiPi
O WELET ANEZHAÑ
Piv KOULSKOUDE EN DEFE DISFi ?
KER DOUS EO E SELLO
KER MIGNON E DREJO
MES, JANEDIÑ, MARI, HELENA
LIES A LAVAR EN UR OUELAÑ
NE FOURGASET KET
AR C'HAZH PA VO KOUSKET

PRAD
PiPi HAG E GAZH
O DAOU A VOA KOUSKET EN UR
SETU LOUISA VRAS
DIOUTE SIOLIK E TOSTA
(alias, ar merch'ed kaezh
a zo g'wall dievezh)
EN UR C'HOARZHIÑ E LARE LOUISA
KOUSTO PE GOUSTO 'VIT AR WECH-MAÑ
E VO FOURGASET
AR C'HAZH KOUSKET

HIRLINK KILIKILI!

'VIT HEN DIFUNIN
GOUSTAD E HIRLINK PENN AR BISIG
SEVEL A REAS E FRI
MES DEUSTU A-ZIRAK LOUISAIG
NA 'NEUS KEMERET
UR STUMM DROUK HA FEUKET
KONTROL DA SE, MIN DOUS AR
C'HLIANT
A SEBLANTE LARET : MERC'HED
KOANT
DINEC'H FOURGASET
AR C'HAZH PA VO KOUSKET

GANT HERDER ETA
D'HEN CHERISAÑ EZ EO N'EM LAKET
HA DA BOLISAÑ
GANT HE DORN E GROC'HEN MARELLET
MES AN TRAITOUR GANTI
A ZAIHL EVEL UR C'HI

A DOLIOÙ DENT KEN A STRINK
AR GWAD
KEUZ 'ZEVAS D'AR PLAC'H
DIVEAD / BEZAÑ FOURGASET
AR C'HAZH PA VOE KOUSKET

'VEL KENT A GREDE
NE VIJE KAZI SORT HE GOULI
HAG E TREMENJE
EVEL E TREMEN MEUR A HINI
MES SKILFOÙ AN TARGAS
A VOA BINIMUS BRAS
A PREST E VOE GWELET HE BARLENN
EN EM C'HWEZHAN 'VEL UR GLOC'HORENN
'BOUE 'DOA FOURGASET
AR C'HAZH A VOE KOUSKET

AR PLAC'HIG NEUZE
AR MEDESIN HE DEUS CONSULTET
MES DEUS AR BOAN-SE
E LAVARAS NE OA KEN REMET
MET LAKAT AL LOEN KRI
DA LIPAT AR GOULI

DANTET EO
BET GANT UN
AER-WIBER!
SUR ON!

MAR BEZ DIVULUM E C'HENO
GANT LOUZADEVENN EGO CONJUNGO

LIP

OD' AR AA!

PUF!

MES DIJA GANT JANET
AR C'HAZH A VOE PAKET...

FALO!
SILER-KAOCH!
PROUX!
OTROU!
GWELLOC'H
VEFE DIT
MONT DA
SKRIVAN
DA
GANTIKOU!
BELEG VIL!

GOï!

HOUMAN
ZO UHEL
AR BLIJADUR
GANTI!

BOULZDOUBLE!

1 MA KAV DEOC'H
N'EM EUZ KOMPREN-
ET SEURT EN ISTOR
SKRIVIT DIN...
(an treser)

2 MA KAV DEOC'H
EZ ON BET GWAI-
ZISEREAT GANT
AR MERCHED.
DEUT D'AM
GWELET E
GWERLESKIN.
(PROSPER)

3 MA N'OCH KET PLIET
NE REOMP FOUTRE-
KAER. (ar Yod-spagherva)

PROUX +
LUDIK

Barzh ar c'hastell-Nevez 'oa ur wech un den, marv e wreg un devezh. Hag hennezh 'oa paour ha n'en doa arc'hant evit paeañ un interamant ha servichou war lerc'h. An dra-se 'zo kaoz 'oa deut en e benn lakaat korf e wreg 'barzh an douar 'drefiv e di. Ha 'mod-se, oa ket dav dezhaf lakaat anezhi e-barzh ar vered.

Met ar person, eveljust oa o c'hortoz marv an hini gozh peogwir 'ouie anezhañ n'he doaket pell da vevañ ken... Hag an dra-se, abalamour m'en doa goulennet gant ar medisin. Goud'ouzoc'h, 'vit ar wech tout o deus labouret asambles, medisined ha beleien. Memes, evit laret ar wirionez(a zo gwir) deoc'h, ar beleg-iañ, pa'n deus ezhomm un tammiig arc'hant, mont a ra da gaout an aoktor ha goulenn gantañ reñ louzeier fall a'unan klapiv bennaket...

Sed ar wech-mañ 'oa bet tremenet an traou e-mod-se, hag an dra-se 'zo kaoz en em c'houenne ar person hag-efñ 'vefe ket marv gwreg Yann c'hoazh. Dreist-holl en doa c'hoant bras prenañ ur marc'h-houarn nevez. Oa-efñ ket 'vit gortoziañ pelloc'h pa oa aet da glask kelou deus ar paour-kaezh maouez.

Degouezet 'barzh an ti, c'hoant bras 'oa gantañ pignat 'barzh ar gambr da welet ar vaouez, ha kaer en doa bet Yann ober, 'oa ket deut anezhañ a-benn d'ar person... Hag oblijet anzav.

-Ya, ya 'lar ar person, tristidigezh ouzh e vizaj ha joaiusted 'barzh e galon. Trist eo, trist eo,... Bon ! poent lakaat devezh an interamant.

-O! lar Yann, n'on ket 'vit paeañ peogwir on re baour;

-Peus ken laret d'unan bennak deus ho familh da beañ !

-Ya, met n'em eus ket... Ha, ya me 'm boa ur c'hoar met troet fall eo-hi...

-A!? petra he deus graet anezhi?

-Aet da vezañ seurez ...

-Neuze , n'eo ket troet fall eo-hi, met troet mat peogwir eo-hi dimezet gant Aotrou Doue!

-Ha bon, ha 'mod-se eo mat ar jeu! 'peus ken laret d'am breur-kaer da baañ!

(dastumet er C'hastell-Nevez)

(D'AN HAUR-NEVEZ) A 20
goulennet d'an holl da lakaat
bleunioù war an leurenn ar
fest-noz, 'vo aozed 21 a viz
heven da 21E e kichen an
MJC (war plazenn an
traezhenn) trugarez braz
deoc'h en araok. G.S.
moaienn'zo atao da ober
muioc'h !(Au suivant / NDcor
recteur).

"SANDWICH -LIBERATION"

28 a viz even 80

ur plas difazier,
'z eus e LIBÉ
evit an hini gar !

FOLL-MONS.....

Foll-moñs e vin fenoz
ouzh da c'hortoz war hent Keroule
Te, gant da zaoulagad gwenn, kloz
da vantell zu war da eskern spoue

Pegen dister an den o klemm
o ouelañ war e stad digempenn
Pegen skañv pluenn al labous
o c'hoari gant he skeud en dour-dous

Va daouarn-beuz o flourañ
ar bez frailhet en e greiz
a glask repu e penn pellañ
ar vered kuzhet en neiz-preizh

Pegen skuizh e vo e zivhar korz
goude bale-red e poullou ar porzh
o klask blas ar gwad
e tavarniou mogedet Uhelgoad

Ur spes o ruzal war an hent pras
Ar voutailh a-ruilh war al leton glas

N'eo nemet tonkadur
ar roue Arzhur ....

x x x x x x x x x x x x x x x x x x x

Rener : Tudual HUON
Directeur de la publica-
tion : Tudual Huon

Yod KERC'H
niverenn 28
Prix : 3 huz
Niverenn CPPAP
56 577

Yod Kerc'h
numéro 27
Prix : 3 Fr
Numéro CPPAP
56 577

Diskleriet hervez lezenn : Dépot légal :
trede Tiriñiziad 80 3eme trim. 80

Moulet e Bretagne Ateliers ha moulerieg prevez
Bretagne Ateliers et imprimérie spéciale.

NON NEMED
EUL LEUE.

EET EO
KUIT VA OLL
VIGNONED
DIOUZIN.

HA LAOSKET
'CHANON 'VEL
EUN DRA
DIDALVEZ.

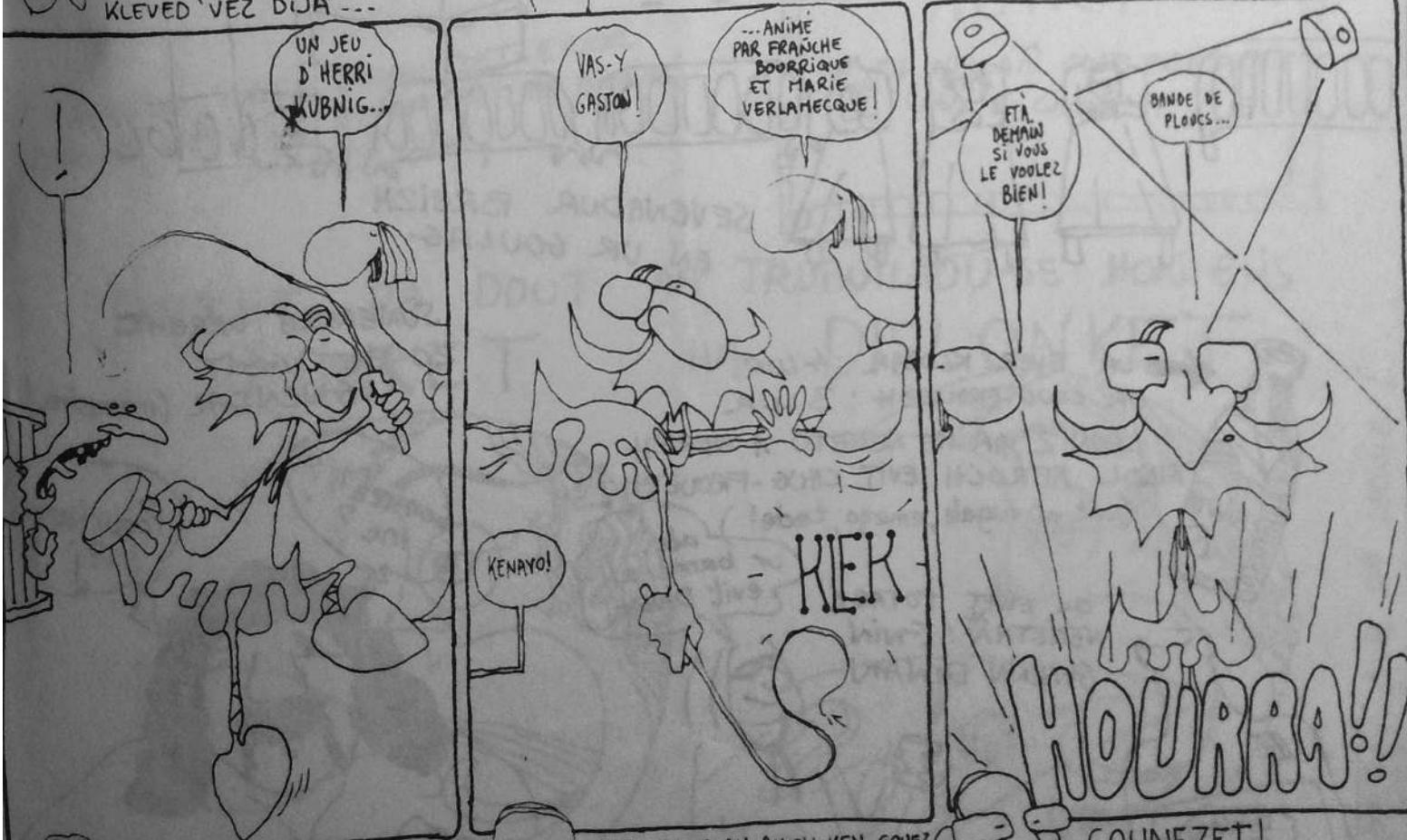
PETRA
'TEUIN-ME
DA VEZA?

LACHEZ-MOI
BANDE DE CONS!

... AN OLL ZELLERIEN O'C'H HUCHAL
RAG EMEUR O'TIGAS WAR WEL.
AL LOEN A VO GREET WAR
E DRO ER ZIZUN-MAN.
SEBLANTOUD 'RA AR PAOUR-KAFZ...

KAOUD DIESTERIOU VID
KOMZEYEZ J.P. HELIAS, MED
BEZOM DINECH, EUR MAILL
EO FRANZ PRÜDIG WAR AR
VICHER HA PIOU N'EUS
MERZET E VEZE INGAL
SERBO-KROAD ...

E GENOU MARIENE KAERMAREKKE
MED... HAÑI EM KREZ BRAZ
IZO GAND AN OLL AMAN!
DAOUST HAG ETEUJO
FRANÇOIS GROS-TIQUE A-BENN
EUZ E DAOI?

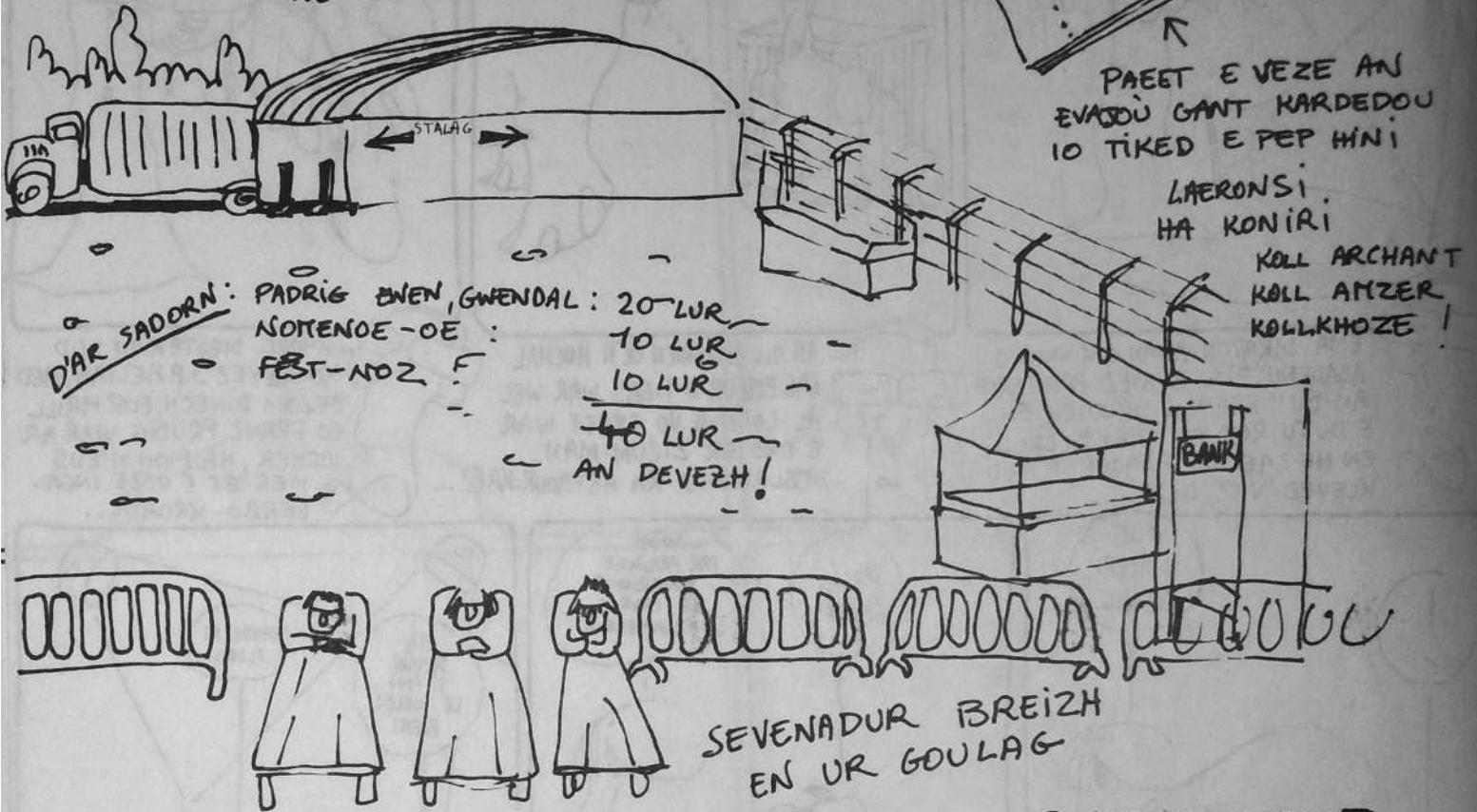
TANO EO ALAN AN OLL, KEN GOUEZ
MA SEBLANT BEZA AN
ANEVAL. AI FAÑCH PUDDING, NAG
A C'HOOD-VIBRATION A LAKIT
DA DREMEN DRE OR BUHEZIOU
DIVLAZ(HA NE RAN KET ANO EUZ
RAHI MARRAKECH AOUR-YEOTENN AR ZULVEZ...

GOUNEZET!
EUR WECH MUIOCH EO EET
AR MAOUT GAND FRA PUDICO
Y RITA CARMAREQUE ALLE
CANIVEAU A TOUS, ET BONJOU
CHEZ VOUS!

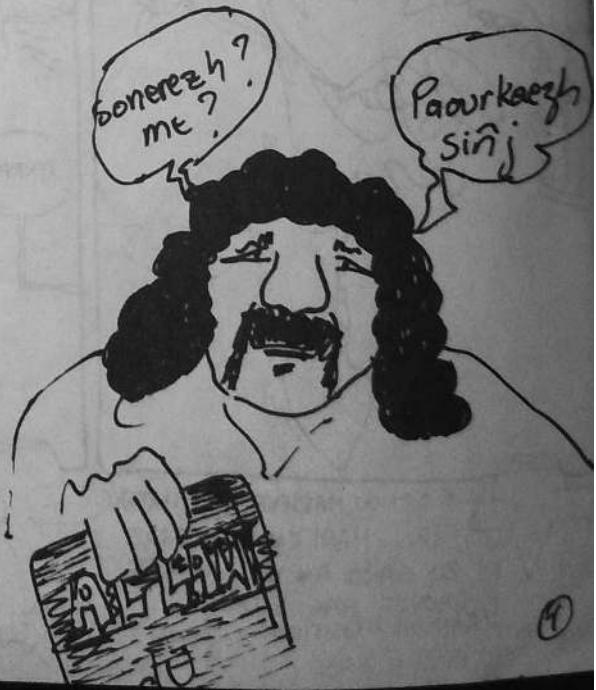
BET ON E PLABENNEG (BRO LEOUN) DA GENVER GOUEL AR BREZHONEG

DALCHET E OA AR GOUEL WAR UN DACHENN EUS
AR C'HAERAÑ (MEINER, POULTRENNEK, BETOÑS, ORJAL DREINEK ...)
HAG EN UR SAVADUR RU HA MELÉN, DIVALAV, PAEET KER SURMAT,
GANTAN PERZHIOÙ DIBAR : TROUZHUS, TOUFOREK, DISTABIL HAG ALL...
NE VANKE NEMET UR MIRADOR
NE OA KET A GAOCHALEC'H

SEVENADUR BREIZH
EN UR GOULAG

SONEREZH DEREAT
ZO BET GANT
GWENDAL (memestra!)

Diouzh ar sul e ao ar mèmès istrogeled hag ar bloavezhioù trethen
(nemet naplez ar prajob) o kinnig o c'haoc'hadennoùigou

STAND LE MERDIER OA AN HINI HIRAN !
AR FALGHUNEGI ZO EVEL AR CHONFITUR
NEBEUTOCH -SE Z'EUS DIOUTAÑ
MUIOC'H -SE 'VEZ DISPAKET

DIRAK STAL YOD-KERCH
E VEZE GNEZHET AR SKRITELL-MAM

DAOU ENEBOUR BRASAN
BREIZH
AN ALKOL HAG AR BUTUJ

Vous fatiguez pas
vous ne trouvez pas
un seul zh

breiz

DISEMGLEO BREIZ

UR SKREUDENN ISTOREL
ZO BET KEMERET GANT
STROLLAD YOD-KERCH
DIRAK BANNIEL YOD-KERCH !
EMBANNET VO UN DEIZ ?
PIV OAR !

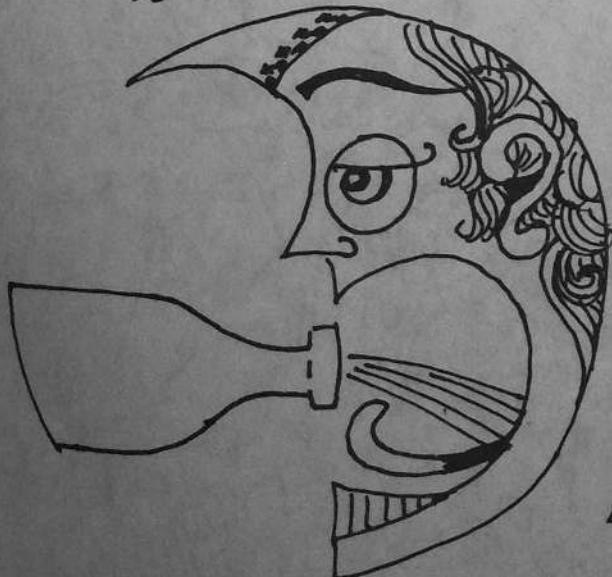
Gwenol n'eus diskuezet er eor
fanchon deus ket diskuezet he bronnoù
status quo !

EKSCLUZIF

UN EMVOD MEUR
ZO BET ETREZOMP
YOD - KAC'HERIEN .
LABOUR EFEDUS :
N'EUS BET DIVIZET
NETRA

AR RE WELLAN OMP BEPRED
(HAG E CHOMIMP)

DAOUST DA DOUT AN TRUBUILHOÙ-SE HON EUS
LONKET HA DISLONKET

WAR DOVAR SAKR AR VELEIEN !

C'hwi vo brezonegerien

C'HWI VO BREHONEGERION

gand A. MERSER

Eun tamm bara a zebran
p'am-mez naon.

Me a zebr eun tamm bara
p'am-mez naon.

J'ai faim ! Je mange quand
j'ai faim. Quand j'ai faim, je
mange un morceau de pain.

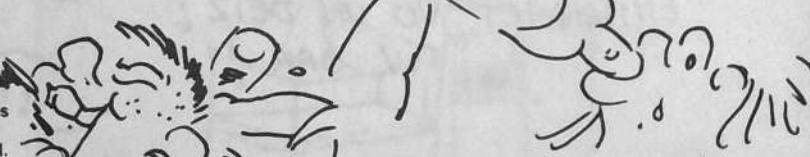

2) Kreisteiz eo ! O ! naon
am-eus ! Me am-eus naon.

Il est midi ! O ! j'ai faim !

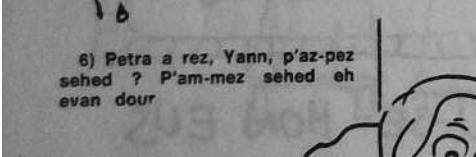
3) Naon am-eus ! debri a ran
p'am-mez naon.

P'am-mez naon e tebran eun
tamm bara.

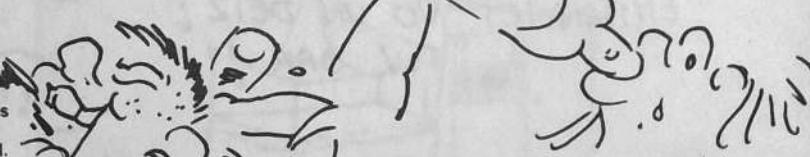

5) Sehed am-eus. me am-eus
sehed.

Eva a ran p'am-mez sehed.
P'am-mez sehed eh evan dour.
Me a ev dour p'am-mez sehed.
J'ai soif. Je bois quand j'ai
soif. Quand j'ai soif, je bois
de l'eau. Je bois de l'eau quand
j'ai soif.

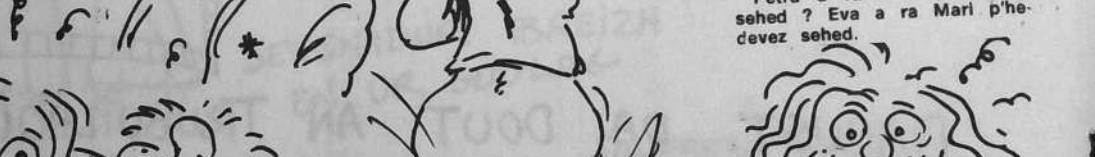
6) Petra a rez, Yann, p'az-pez
sehed ? P'am-mez sehed eh
evan dour

Que fais-tu, Jean, quand tu
as soif ? Quand j'ai soif, je bois
de l'eau.

7) Petra a ra Yann p'az-pez
sehed ? Eva a ra Yann p'az-
nevez sehed.

Petra a ra Mari p'he-devez
sehed ? Eva a ra Mari p'he-
devez sehed.

Que fait Jean (Marie) quand
il (elle) a soif ? Jean (Marie)
boit quand il (elle) a soif.

Note : Cette conjugaison
d'habitude (ou de répétition) du
verbe « avoir » est très impor-
tante. « am-mez » = j'ai l'ha-
bitude de ; « az-pez » = tu as
l'habitude de ; « en-nevez » =
il a l'habitude de ; « he-devez » =
elle a l'habitude de ; « am-
mez » est parlé « am-bez »,